

Sygn. akt III CZ 24/13

POSTANOWIENIE

Dnia 15 maja 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSN Anna Owczarek

w sprawie ze skargi G. P. i G. P. o wznowienie postępowania w sprawie ...211/11
zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 27.05.2011 r.
w sprawie z powództwa G. P. i G. P.
przeciwko J. K. i E. K.
o wydanie nieruchomości,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 maja 2013 r.,
zażalenia powodów
na postanowienie Sądu Okręgowego
z dnia 1 lutego 2013 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 1 lutego 2013 r., Sąd Okręgowy w K. odrzucił skargę kasacyjną powodów G. P. i G. P. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 18 września 2012 r., ...1372/12, wydanego po wznowieniu postępowania. Swoje rozstrzygnięcie oparł na treści art. 398⁶ § 2 k.p.c. wskazując, że w sprawie nie przysługuje skarga kasacyjna.

Zażalenie na to postanowienie wnieśli powodowie, zaskarżając je w całości, wnosząc o jego zmianę i nadanie sprawie biegu. Żalący powołali się na treść rozstrzygnięcia wydanego przez Sąd Najwyższy dnia 28 stycznia 2009 r., IV CNP 114/08, które w ich ocenie stanowi argument za przyjęciem dopuszczalności skargi kasacyjnej w omawianej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w powołanym przez żalących postanowieniu z dnia 28 stycznia 2009 r., IV CNP 114/08 (LEX nr 746183), skarga kasacyjna przysługuje od wyroku orzekającego o roszczeniu windykacyjnym, niezależnie od wartości zaskarżenia, jeżeli w wyroku tym sąd przeprowadził rozgraniczenie na podstawie art. 36 ustawy z 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne. Pogląd ten odnieść należy także do sytuacji, gdy orzeczenie o rozgraniczeniu nastąpiło w wyroku uwzględniającym powództwo negatoryjne, skoro sprawa wszczęta takim powództwem należy do spraw o własność w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (jedn. tekst: Dz.U. z 2010 r., Nr 193, poz. 1287 ze zm. dalej: „p.g.k.”).

Sąd Okręgowy odrzucając skargę kasacyjną wyraźnie podniósł, że podziela przytoczone na wstępie stanowisko Sądu Najwyższego, lecz skarga kasacyjna w sprawie nie przysługuje, albowiem sąd ten rozstrzygając o roszczeniu windykacyjnym nie przeprowadził rozgraniczenia nieruchomości na podstawie art. 36 p.g.k.

Zaskarżone rozstrzygnięcie jest trafne, choć trzeba także zgodzić się ze skarżącym, że dopuszczalność skargi kasacyjnej zależy od istoty sporu. Sprawa powodów ze swej istoty przynależała do drogi procesu. Powodowie wytoczyli bowiem powództwo windykacyjne i choć je zmieniali sprawa nie zmieniła procesowego charakteru. Podnosili bowiem, że objęte sporem części

nieruchomości przynależą do ich działki nr 105, położonej w miejscowości P. gmina K. Powództwo zostało prawomocnie oddalone na skutek ustalenia, że sporny obszar gruntu jest częścią działki nr 118/2 stanowiącej własność pozwanych.

W sprawie z powództwa właściciela o wydanie części nieruchomości, czy o zaniechanie naruszeń sąd może przeprowadzić rozgraniczenie sąsiadujących nieruchomości, jeżeli ustalenie granic jest przesłanką do rozstrzygnięcia sprawy procesowej (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 31 grudnia 1967 r., III CZP 95/67, OSNCP 1968, nr 6, poz. 98). W takim jednak wypadku sprawa nie zmienia swego charakteru procesowego.

Gdy żądanie obejmuje wydanie nieruchomości lub zakazanie jej naruszeń oraz rozgraniczenie droga procesu jest właściwa, gdy żądanie „procesowe” jest głównym i samodzielny, dokonanie zaś rozgraniczenia ma charakter pomocniczy i potrzebne jest do rozstrzygnięcia sprawy o własność. W przeciwnym dopiero wypadku, tj. gdy żądanie wydania przygranicznego pasa gruntu uzależnione jest od rozstrzygnięcia sprawy o rozgraniczenie sprawa przynależy do trybu nieprocesowego (por. np. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 1962 r., OSPiKA 1964, nr 3, poz. 55).

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem prawnym przysługującym stronie w ściśle określonych w ustawie sytuacjach. Oznacza to, że przepisy regulujące jej dopuszczalność nie podlegają wykładni rozszerzającej. W rozpoznawanej sprawie, sami powodowie wnosili o wydanie nieruchomości opierając swoje żądanie na podstawie art. 222 k.c. Dokonane ustalenia, odnoszące się do przebiegu granicy między nieruchomościami stron miały tylko charakter subsydiarny i pomocniczy, a zatem nie dawały podstawy do przyjęcia, że sprawa dotyczyła rozgraniczenia. W tym stanie rzeczy powołane przez żalących trafne orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2009 r., IV CNP 114/08, nie jest adekwatne do okoliczności sprawy.

Mając na uwadze powyższe względy, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.